

KURJER

POLSKI

WARSZAWA

Sroda dnia 22 Września r. 1830.

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20.
Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wszystko dla wszystkich.

Wiadomości Krajowe

Poszyt VI tomu III *Pamiętnika dla płci pięknej* wyszedł z druku, prenumeratorowie odebrać go mogą w miejscach wiadomych. Piśmo to i nadal wychodzić będzie co każdy pierwszy i piętnasty miesiąca; prenumerata kwartalna jak dotąd i teraz na welinowym papierze kosztuje w stolicy złp. 10, na prowincji złp. 12. Przyjmając podpisy w Warszawie wszystkie znaczniejsze księgarnie, na prowincji stosownie do zawartych układów z główną dyrekcją poczt, wszystkie poczty królestwa polskiego. Ponieważ *Pamiętnik dla płci pięknej* zawsze w porze prospektem oznaczonej wychodzi i dotąd żaden numer nie zaległ, PP. prenumeratorowie przeto wprost do miejsc; gdzie opłatę złożyli, po odebraniu należnych sobie poszytów zgłaszać się raczą.

Z drukarni puławskiej wyszedł wyłtomaczony na język polski przez P. S. B. dramat Wiktora Hugo pod tytułem: *Hernani* czyli honor Kastylski.

W drugiej połowie czerwca r. b. wywieziono do Austrii przez komorę Zawichost: żyta kor. 370; grochu kor. 40; wapna kor. 200; w ogóle wartości złp. 4,250.

Do okręgu M. W. Krakowa przez kom. Szyce: zboża rozmaitego, drzewa, bydła rogatego i wiele innych małych artykułów, w ogóle wartości złp. 8,695.

Przez komorę Cjanowice: zboża rozmaitego, bydła rogatego i innych małych artykułów, w ogóle wartości złp. 16,942.

Przez komorę Baran: w ciągu całego miesiąca czerwca; pszenicy kor. 1,553; żyta kor. 2,010; owsa kor. 150; jęczmienia kor. 855; grochu kor. 163; wołów szt. 108; krów szt. 37; cieląt szt. 69; wieprzów szt. 149; i innych małych artykułów, w ogóle wartości złp. 75,687 gr. 25.

Dnia zaonegdajszego we wsi Wawrzyszewie, do instytutu agronomicznego należącej, odbyło się okrzęzne na pamiątkę szczęśliwie ukończonych żniw i siewów ozimych. Wiele osób z Warszawy zaproszonych, przypatrywało się z zadowoleniem tej przyjemnej wiejskiej zabawie. Dla tańców urządono w podwórku, przed oknami dworu, gustowne miejsce, w środku wystawiono wzniosłą galerję dla muzyki, przybraną w girlandy świeżych kwiatów, takową za zmierzchnięciem się rzęsiście oświecono, co miało widok okazały i przyjemny. W porządku przepisany rozdawano właścicielom obojęd płci, obficie wódkę i piwo, i smaczne jedzenia przy wieczery. Bawiono się wesoło do późnej nocy, a zabawa tym więcej ożywioną została, gdy wieśniaczki i wieśniacy prosili z kolei w taniec, przybyłych z Warszawy Panów i Panny.

Dnia 6 września r. b. odbył się popis publiczny w szkole wyższej płci męskiej, przy ulicy Miodowej pod Nrem 495, w obec członków komis. ośw., jako też rektora i professorów szkoły wojewódzkiej. Otrzymali nagrody w książkach z klasy I: Włodzimierz Grabowski; z klasy II: Szymon Paliński; z

klasy III: Karol Zeuschner. W laurach złotych z klasy I: Alexander Rozwadowski, Karol Leskiewicz; z klasy III: Józefat Ostaszewski, Hermann Engler. W laurach kolorowych z klasy I: Alexander Zablócki, Adam Brandt; z klasy III: Wiktor Lalewicz, Izidor Brüner. Zasłużyli na pochwałę z klasy I: Felix Higesberger, Antoni Mianowski, Józef Czerwiński, Romuald Kozłowski, Stanisław Wolfsohn, Mieczysław Gross, Bolesław Bielawski, Franciszek Kamiński, Konstanty Thury, Zygmunt Hejmann; z klasy pod I-ą Kazimierz Kalużyński.

Na wczorajszej giełdzie warszawskiej żądano za obligacje udziałowe po 360 zł. dawano po 350 zł.; za rossyjskie assygnaty żądano po 180 zł. 10 gr. dawano po 179 zł. gr. 20.

Wczorajszego dnia około godziny 3 zrana wszczął się ogień przy ulicy Czerniakowskiej w domu N. 2993 i już dach zaczął się palić; spieszny atoli ratunek wstrzymał szerzący się ogień, który nastąpił z niezagaszonej świecy postawionej na noc blisko pościeli.

We wsi Krowodrzy pod Krakowem, niedaleko samego Łobzowa, zakończył życie w zeszłym miesiącu włościanin tamtejszy Szymon Zbroja. Pochodził on z starożytniej familji ulubionej od Kazimierza Wgo, tego króla Chłopków: a kiedy znikły Piasty, wygasł ród Jagiełłów, nie stało plemienna Wazów, potomstwo Zbroi trwa dotąd i składa jedną z najznakomitszych rodzin Łobzowa. Jeden to z jego dawnych przodków pokrzywdzony został od Rokiczany ulubienicy królewskiej, przez zagarnięcie jego szczupłej zagrody, dla zaokrąglenia pałacowego ogrodu. Wówczasny Sołtys, Bartłomiej Brozda, wystawił całą rzecz królowi, który nie tylko wynagrodził Zbroi poniesioną stratę, ale jeszcze z swój strony sowicie go obdarzył. Całą tę okoliczność, przyjemnym piórem przytacza nam Bratkowski w Zbiorze pieśni narodowych i Sielanek. Zmarły w sędziwej starości Zbroja należał do rządnych, pracowitych i cnotliwych włościan, nie wstydził się nigdy nazwiska chłopa, owszem chlubę w nim znajdował. Wiedział dobrze, że jego przodkowie z królem mieli do czynienia i z tego szlachetnie był dumny. W czasie danego balu w r. 1816 w Sukiennicach, z powodu ogłoszenia Rzeczypospolitej krakowskiej,

pierwszy w sutój kicrezji, w nowój czerwonej czapce, z szanowną małżonką prezesa senatu, rozpoczął taniec polski. Syna swego jedynaka Grzegorza oddawał do szkół publicznych; po zdaniu egzaminu dojrzałości, gdy przybył w dom ojcowski, włożył na niego wiejski ubiór krakowski, przeznaczając mu za małżonkę dorodną dziewczkę pięknie przybraną, oświadczając wolę swoją, by nie zmieniał nigdy dawnego stanu. Kiedy mu radzono aby go do akademji oddał i do innego stanu sposobił z nieukontentowaniem zawołał: „Co? ja miałbym patrzeć na to, jak syn mój ze stanu swego wyjdzie, i zaprze się dawnego Zbrojów imienia. Chłopem ci on jest wprawdzie, ale odwiecznym i szanownym; gdyby frak przywdział, rolę opuścił, a nawet i szlachcicem został, byłby dzisiejszym pośmiewiska godnym.„ Syn też poszedł za radą ojca i dziś trudni się rolnictwem i furmanką. Ten szlachetny postępek, zasługujący na tkliwe wspomnienie, posłużyć może za wzór godny naśladowania dla innych zamożniejszych włościan: bo dążąc coraz wyżej w doskonałości moralnej i umysłowej, a losu dary chować jak nam się dostały, to cała tajemnica szczęścia ludzkiego.

(A. n.) Zawsze przez naśladowanie innych osób wynikłe z ich uprzedzenia nabieramy mylnych wyobrażeń, a ztąd wydajemy błędne sądy. Od kilku lat corocznie bywałem na każdym popisie uczniów w stolicy, ale tylko szkół wojewódzkich, w tym zaś roku chcę mię wzięła, aby być także na popisie i szkół wydziałowych: uskuteczniłem to... lecz jakżem się zdziwił! kiedy na jednym z nich, to jest u XX. Dominikanów, ujrzałem wiele pięknych rysunków, już to za szkłem, już bez szkła wypracowanych przez uczniów właściwej szkoły. Podziwienie więc z tak wielkiego postępu dzieci w rysunkach doszło we mnie do najwyższego stopnia, ile że w jednej tylko szkole wojewódzkiej P... P..... — widziałem coś podobnego!... Z tych zaletnych prac uczniów szkoły wydz. XX. Dominikanów, odznaczały się szczególniej rzadką trafnością wyobrażenia: Najświętszej M. P. i Elizy czyli Dydony założycielki Kartaginy.

Donoszą z Petersburga, iż w miesiącu bieżącym mają być zaprowadzone dylizanse między

Petersburgiem i Warszawą, tudzież między Moskwą i Warszawą. Dyliżans taki co 4ty dzień ma wychodzić, tak z Moskwy jak i z Petersburga. Ułatwienie tym sposobem podróży i komunikacji między stolicami Rossji i Polski, nie mało dla handlu obiecywać powinno korzyści. Dziś zrana ciepła stopni 10. — Wczoraj w połud. 19. **TEATR ROZMAITOSCI.** Dziś: Wet za wet, Bióraliści, i Nieproszeni goście.

Wiadomości Zagraniczne.

Lady Morgan sprzedała dzieło swoje p. t. Francja r. 1829 i 1830 za 42,000 złp.

Pod administracją teraźniejszego prezydenta Zjednoczonych krajów Am. pół. w jednym roku otrzymało dymissję 990 urzędników; pod dawniejszemi prezydentami bywało ledwie kilka dymissji.

Na koronację następcy tronu austriackiego, jako króla węgierskiego, spodziewani byli w Preszburgu w nadzwyczajnym przy tej sposobności poselstwie ze strony Rossji, hr. Orłow, ze strony Prus generał Zieten.

Z Singapore donoszą o wielkiem trzęsieniu ziemi, które w tamtej okolicy wielu ludzi życie pozbawiło.

W Berlinie zaszły rozruchy. Policyjne przytrzymanie kilku czeladników krawieckich stało się dnia 16 wieczorem między god. 9 i 11 powodem do tłumnego zebrania pospólstwa w Berlinie, najwięcej z czeladzi krawieckiej i innej złożonego, przy ulicy Breitenstrasse, na kolonjskim placu warty i na placu przedzamkowym. Tłumy domagały się głośno wydania uwięzionych, do nich przyłączyło się mnóstwo innych ludzi, których ciekawość wte miejsca sprowadziła; usiłowaniam policyji powiodło się, rozpedzić tłumy po godz. 11, przyczem aresztowano kilku wicherzycieli, i kilka takich osób, które na czynione do nich wezwanie oddalić się nie chciały. Bezprawi żadnych nie dopuszczono się. Dnia 17 wieczorem wypadki zeszłego wieczora nie ponawiały się wpra-

wdzie, ale zgromadziły przez ciekawość jeszcze większe tłumy ludzi na placu zamkowym i na przyległych ulicach. Chociaż nie popełniono żadnych zdrożności, należało jednak obawiać się, ażeby przez swawolę nie wszczęto znowu zaburzeń; policja starała się nakłonić zgromadzonych do spokojnego rozejścia się, co też wkrótce nastąpiło. Kilku upornych i nieposłusznych raniła i pojmała żandarmerja na którą kamieniami niespokojni rzucali; zaprowadzono ich do policyjnego aresztu. W obudwu tych dniach stały pod bronią oddziały jazdy i piechoty, które patrolowały po ulicach i gotowe były do chwytenia się surowych środków w razie potrzeby; że jednak władza policyjna była dostateczna do utrzymania porządku, wojsko nie mięszało się do niczego. Dnia 18 b. m. wydała policja stosowne ogłoszenie, zabraniające zbierania się więcej niż 5 osobom na ulicy, wzywając zarazem do powolności dla władz policyjnych i nakazując rodzicom i majstrom, aby dzieci i uczniów swoich wieczorem z domu nie wypuszczali. Uwięzieni dnia 16 czeladnicy krawieccy zostali na wolność wypuszczeni, pokazało się albowiem, że policyjni urzędnicy niesłusznie ich uwięzili, za co też natychmiast z wyraźnego rozkazu króla w obowiązku swoich zawieszeni i do odpowiedzialności pociągnięci zostali.

Byty Dej algierski najął sobie dom w przyjemnej wsi Granatello niedaleko Portici.

Z Paryża ma być postłana do króla niderlandzkiego prośba, ażeby pozwolił wywieść do Francji śmiertelne zwłoki malarza David.

Kommissja przesłuchała już wielu świadków w przedmiocie postępowania byłych ministrów w dniach 28, 29 i 30 lipca.

Składka na rzecz rannych etc. w biurze Konstytucjonisty wynosi 556,119 fr.

W dzienniku Messenger czytamy: "Przecież poznali drukarze, że postępkki ich były nieprawne. Gdyby byli swego dopięli, kopiści byliby żądali zniszczenia liter drnkarskich,

tkacze powstałoby na maszyny tkackie, ba-
jońscy fabrykanci czekolady na czekoladę pa-
rową, stangreci na powozy, zwane Omnibus,
szyprowie na stątki parowe, lektykarze na po-
wozy; farbiarze, fabrykanci wachlarzy i pudru,
zażądaliby zaprowadzenia przez prawo mody
malowania twarzy i pudrowania włosów, pocz-
tyljoncy nalegaliby o zniesienie telegrafów,
posłańcy piesi o zniesienie pocztyljonów. etc.,

Czeladnicy piekarscy w Paryżu ogłosili, że
gromadzą się nie przeciw machinom gniece-
nia ciasta, ale w celu ułożenia stosunków z
majstrami.

W Avignon niedawno młodzieńcy pozwala-
li sobie śpiewać pieśni, przypominające smu-
tne wypadki. Dwóch z nich aresztowano. Ku
wieczorowi tłumy żądały ich uwolnienia, co
też uczyniono, ażeby bardziej nie drażnić u-
nięsków.

Od 7 września zaciąga na wartę do króle-
wskiego pałacu wojsko linjowe spólnie z gwar-
dją narodową; dotychczas sama gwardja naro-
dowa pełniła tę służbę.

Mieszkańcy miasta angielskiego Liverpool,
przystali do Paryża deputację z adresem, a
mieszkańcy miasta francuzkiego Grenoble pod-
pisali adres do Londyńczyków dziękując im
za ich uczucia.

Algierczykowie nie mogli pojąć, coby zna-
czyła zmiana kokard i bander. Żydzi wytłó-
maczyli im tę metamorfozę.

P. Balotte, tancmistrz, niedawno z Paryża przy-
były, ma zaszczyt uwiadomić Szanowną Publiczność,
iż u siebie daje lekcje tańca, od godziny 7 zrana, do
godziny 10 wieczór. Kawalerowie płacą miesięcznie
po 18 Zł., damy po 9 Zł. Na tydzień daje 4 lekcje.
Osoby, któreby zaszczyć go chciały wezwaniem
do swoich domów, zapewnia, iż usiłować będzie
zjednać ich zaufanie przez dokładne wypełnienie po-
wierzonych sobie obowiązków. — Oprócz tego sama
Pani Balotte, daje lekcje haftowania na kanwie.
Mieszkają w pałacu dawniej Tepera a teraz Gra-
bowskiego przy Miodowej Ner 495.

Ktoby miał chęć sprzedać DOM w Warszawie nie-
zbyt odległy od środka miasta, od 20 do 50 tysięcy

wartujący, raczy się w dniach 23, 24 i 25 b. m. za-
wsze zrana do godziny 10 do domu przy ulicy Krak.
Przedmieście pod Ner 429 na 3cie piętro od tyłu,
gdzie jest lit. N. na drzwiach bezpośrednio zgłosić.

W Sklepie Ubogich można różnych książek staro-
żytnych nabyć, można także też i dzieło pana Le
Roi czyli medycyna wyleczająca książka kucharska,
Nauka gorzelnictwa Pistoriusza, Powieści Jaszow-
skiego, 3 tomy, Gramatyka polska Suchoroskiego,
Houilje Mickiewicza 2 tomy, Nauki parafjalne, Kate-
chizm Korczyńskiego 2 tomy, Ewangelje i Episto-
ły, Officium codzienne, Skarb duszy, Złoty oltarz i
wiele innych książek za cenę pomierną.

OBWIESZCZENIA Z BIÓRA INFORMACYJNEGO
przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod N. 377.

(969) Ktoby miał do zbycia Serwantkę sza-
fę pod szkłem do książek i kantorek czyli se-
kretarkę w dobrym stanie, raczy przesłać swój
adres do Bióra Infor.

(971) Potrzebny jest Dom choćby drewnia-
ny z ogrodem w okolicach ulicy Marszałko-
wskiej i Nowego Świata za cenę 10,000 złp.
mający takowy do zbycia zgłosi się do Bióra
Informacyjnego.

(839) Potrzeba kapitału od 40 do 50,000 złp.
na hipotekę Dóbr położonych w Wtwie Pło-
ckiem; będący w chęci takowe ulokować zgłosi
się do Bióra Informacyjnego.

(968) Potrzeba kapitału 15,000 złp. na pier-
wszą hipotekę Domu w Warszawie będący w
chęci umieścić żadaną sumę, zgłosi się do
Bióra Informacyjnego.

(953) Żądane są dwie BONY choćby Polki,
którymby można powierzyć dozór małych dzie-
ci i zarząd gospodarstwa domowego, zgłosić się
zechcą do Bióra Infor.

(804) W Biórze Informacyjnym złożone zo-
stały trzy ciekawe rękopisma, chcący takowe
nabyć może się udać do rzezonego Bióra.

(1008) Ktoby miał do zbycia karykel albo
tilbury, byle gustowny i trwałe zechce nade-
ślać swój adres do Bióra Informac.

(1015) Potrzebny jest na aplikanta do Han-
dlu młodzieniec dobrej konduity od lat 15, któ-
ren zgłosić się zechce do Bióra Informac.